

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT NAUKI, OŚWIATY I DZIEDZICTWA NARODOWEGO

KNO-4100-001-05/2014

Nr ewid. 134/2014/P/14/001/KNO

Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 30 Oświata i wychowanie

Warszawa czerwiec 2014 r.

Misja *Najwyższej Izby Kontroli jest dbałość o gospodarność i skuteczność w służbie publicznej dla Rzeczypospolitej Polskiej*

Wizja *Najwyższej Izby Kontroli jest cieszący się powszechnym autorytetem najwyższy organ kontroli państwowej, którego raporty będą oczekiwanym i poszukiwanym źródłem informacji dla organów władzy i społeczeństwa*

**Informacja o wynikach kontroli
wykonania budżetu państwa w 2013 r.
w części 30 Oświata i wychowanie**

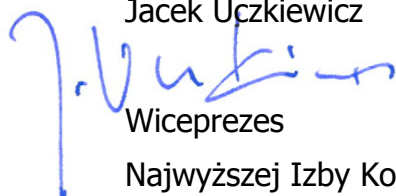

Dyrektor Departamentu Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Piotr Prokopczyk

Akceptuję:
Jacek Uczkiewicz

Wiceprezes
Najwyższej Izby Kontroli

Zatwierdzam:
Krzysztof Kwiatkowski

Prezes
Najwyższej Izby Kontroli

Warszawa, 10 czerwca 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
ul. Filtrowa 57
02-056 Warszawa
tel./fax: 22 444 50 00
www.nik.gov.pl

Spis treści

I. Ocena kontrolowanej działalności	4
1. Ocena ogólna	4
2. Sprawozdawczość	4
3. Uwagi i wnioski	5
II. Wyniki kontroli	6
III. Informacje dodatkowe.....	18
Załączniki.....	19

I. Ocena kontrolowanej działalności

1. Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ wykonanie budżetu państwa w 2013 roku w części nr 30 *Oświata i wychowanie*.

Kontrola została przeprowadzona na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli².

Zaplanowane w ustawie budżetowej z dnia 25 stycznia 2013 r.³ wydatki budżetu państwa w kwocie 443.862,0 tys. zł, zwiększone zostały decyzjami Ministra Finansów, środkami z rezerw celowych i rezerwy ogólnej do kwoty 497.724,0 tys. zł. Wydatki zrealizowano w sposób celowy i gospodarny w wysokości 472.812,4 tys. zł, co stanowiło 95,0% planu finansowego po zmianach.

Wydatki budżetu środków europejskich zaplanowane w kwocie 358.820,0 tys. zł, zwiększone środkami rezerw celowych do kwoty 510.478,3 tys. zł, zrealizowano w wysokości 475.362,1 tys. zł, co stanowiło 93,1% planu po zmianach.

Minister Edukacji Narodowej jako dysponent główny części 30 budżetu państwa prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę, o których mowa w art. 175 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych⁴, nad wykonywaniem tej części budżetu w 2013 r.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na niestosowaniu przepisów o zamówieniach publicznych przy zleceniu usługi pośrednictwa (w kwocie 140,7 tys. zł, tj. 0,01% ogółu wydatków) w zakupie czasu antenowego w mediach ogólnopolskich i regionalnych oraz nienależytym zabezpieczeniu interesu Skarbu Państwa w umowach zawartych z agencją reklamową⁵ (o łącznej wartości 5.953,7 tys. zł, tj. 0,60% ogółu wydatków) oraz przekroczeniu przez dyrektora Departamentu Informacji i Promocji w Ministerstwie Edukacji Narodowej zakresu umocowania do udzielania upoważnień zaciągania zobowiązań w imieniu Skarbu Państwa – Ministra Edukacji Narodowej.

2. Sprawozdawczość

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie roczne sprawozdania budżetowe i kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych oraz pozytywnie zgodność kwot wydatków ujętych w sprawozdaniach z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym z ewidencją księgową.

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2013 dysponenta III stopnia w Urzędzie obsługującym Ministra Edukacji Narodowej:

- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),

sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2013 r. o stanie:

- a) należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N),
- b) zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów z dnia: 24 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁶ i 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁷.

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

² Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 169 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 885 ze zm.

⁵ EQUINOX POLSKA” Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, zwana dalej: „agencją reklamową”.

⁶ Dz. U. z 2014 r. poz. 119.

Sprawozdania te przekazują prawdziwy obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań w 2013 r. Zostały sporządzone rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej.

3. Uwagi i wnioski

W wyniku przeprowadzonej kontroli w Ministerstwie Edukacji Narodowej Najwyższa Izba Kontroli wniosła o:

- 1) udzielanie zamówień publicznych wyłącznie wykonawcom wybranym zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, za wyjątkiem przypadków, w których ustawa ta nie ma zastosowania;
- 2) wyeliminowanie przypadków udzielania upoważnień do zaciągania zobowiązań w imieniu Skarbu Państwa – Ministra Edukacji Narodowej, niezgodnych z zakresem posiadanego umocowania.

---

⁷ Dz. U. Nr 43, poz. 247 ze zm., zwane dalej „rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych”.

II. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., kontrola dochodów budżetowych w części 30 *Oświata i wychowanie* została ograniczona do przeprowadzenia analizy porównawczej danych ujętych w rocznym sprawozdaniu budżetowym z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27⁸.

1.1 Planowanie i realizacja dochodów budżetowych

W ustawie budżetowej na rok 2013 dochody budżetu państwa w części 30 zostały zaplanowane w kwocie 11.987,0 tys. zł (zgodnie z projektem budżetu Ministra Edukacji Narodowej przesłanym do Ministra Finansów). Zrealizowane dochody wyniosły 8.076,9 tys. zł, tj. 67,4% kwoty planowanej i pochodziły głównie z dochodów osiągniętych w dziale 801 – *Oświata i wychowanie* w kwocie 7.691,6 tys. zł. Największe kwoty dochodów uzyskano w rozdziale 80193 – *Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych* (4.210,9 tys. zł), w którym dochodów nie planowano.

W porównaniu do 2012 r. (10.495,1 tys. zł) dochody te były niższe o 2.418,2 tys. zł. Przyczyną niewykonania prognozowanej kwoty dochodów części 30 były przede wszystkim niższe od zakładanych dochody w rozdziale 80145 – *Komisje egzaminacyjne*, w którym uzyskano 1.638 tys. zł, co stanowiło 17,6% wielkości planowanej. Znacząco, tj. prawie 10-krotnie niższe od zakładanych były również dochody w rozdziale 80195 – *Pozostała działalność* (208,3 tys. zł).

Powodem znaczących różnic między kwotami planowanymi a zrealizowanymi (w szczególności w rozdziale 80145 – *Komisje egzaminacyjne* oraz rozdziale 80195 – *Pozostała działalność*) były zmiany w przepisach dotyczących klasyfikacji budżetowej. W odniesieniu do rozdziału 80193 – *Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych* dotyczą różnicy w sposobie ujmowania dochodów według przepisów obowiązujących podczas prac w 2012 r. nad projektem ustawy budżetowej na rok 2013 w stosunku do zasad obowiązujących w trakcie realizacji budżetu w ciągu 2013 r. (rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 grudnia 2012 r. w sprawie zmiany rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych⁹).

Dane o dochodach budżetowych w 2013 r. w części 30 przedstawiono w załączniku nr 1 do Informacji.

1.2 Należności pozostałe do zapłaty

Na koniec 2013 r. w części 30 wystąpiły należności pozostałe do zapłaty w kwocie 2.743,6 tys. zł, w tym zaległości w kwocie 2.722,1 tys. zł. W porównaniu do 2012 roku należności były o 1.239,7 tys. zł wyższe, a zaległości o 1.240,8 tys. zł wyższe i dotyczyły zarówno Ministerstwa (dysponenta trzeciego stopnia), jak i innych jednostek.

Największe kwoty zaległości stanowiły: należność Biura Informatyczno-Wdrożeniowego „Koncept” w Krakowie (920,0 tys. zł) z tytułu kar umownych wraz z odsetkami, Uniwersytetu Opolskiego (577,1 tys. zł) z tytułu zwrotu dotacji z budżetu środków europejskich oraz naliczone w Ośrodku Rozwoju Edukacji w Warszawie – ORE (jako instytucji pośredniczącej) 671,3 tys. zł, z tytułu uznania udzielanych dotacji na projekty konkursowe, jako wydatkowanych nieprawidłowo lub jako środki niekwalifikowalne. Wobec faktu podejmowanych przez Ministerstwo w 2013 r. prób odzyskania zaległości, w tym na drodze postępowania sądowego, Najwyższa Izba Kontroli nie formułowała wniosków pokontrolnych w tym zakresie.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

W ramach części 30 finansowane były zadania Ministra Edukacji Narodowej, kierującego działem administracji rządowej – *oświata i wychowanie*, na podstawie § 1 ust. 2 Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia

⁸ Panowanie i realizacja dochodów budżetowych szczegółowo sprawdzane były w częściach, w których na 2013 r. zostały zaplanowane dochody w kwocie wyższej niż 200 mln zł.

⁹ Dz. U. z 2012 r., poz. 1518.

18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej¹⁰, określone w art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej¹¹, obejmujące sprawy:

- kształcenia, nauczania, wychowania, kultury fizycznej dzieci i młodzieży, z wyjątkiem spraw zastrzeżonych do kompetencji innych organów administracji publicznej,
- organizacji dziecięcych i młodzieżowych, w tym systemu dofinansowania zadań państwa realizowanych przez te organizacje,
- udzielania pomocy materialnej dzieciom i młodzieży,
- międzynarodowej współpracy dzieci i młodzieży.

Według stanu na dzień 31 grudnia 2013 r. w części 30 funkcjonowało 14 dysponentów trzeciego stopnia, tj. Minister Edukacji Narodowej i 13 dyrektorów jednostek budżetowych podległych Ministrowi Edukacji Narodowej¹², w tym dwóch będących równocześnie dysponentami drugiego stopnia (dyrektor Centrum Informatycznego Edukacji w Warszawie i dyrektor Ośrodka Rozwoju Edukacji w Warszawie) ustanowionych zarządzeniem nr 11 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2013 r. w sprawie ustanowienia dysponentów środków budżetu państwa w części 30 *Oświata i wychowanie*¹³.

2.1 Wydatki budżetu państwa

W znowelizowanej ustawie budżetowej na rok 2013¹⁴ wydatki budżetu państwa w części 30 zaplanowane zostały w wysokości 442.983,0 tys. zł, tj. w kwocie o 20,1% wyższej od zgłoszonej przez dysponenta do projektu budżetu (368.916,0 tys. zł). Różnica ta wynikała z nieuwzględnienia środków (w tym na wynagrodzenia) na finansowanie i współfinansowanie programów i projektów realizowanych przy udziale środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej.

Plan wydatków w trakcie roku budżetowego został zwiększony decyzjami Ministra Finansów w czterech z ośmiu działów klasyfikacji budżetowej o łączną kwotę 54.740,6 tys. zł. Uruchomione środki z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa dotyczyły głównie działów: 801 – *Oświata i wychowanie* (49.140,5 tys. zł) oraz 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza* (5.180,8 tys. zł).

Zrealizowane w części 30 budżetu państwa wydatki wyniosły 472.812,4 tys. zł, tj. 95% kwoty planowanej w planie finansowym po zmianach i były wyższe o 3,2% od wydatków roku 2012.

Największe wydatki wystąpiły w dziale 801 – *Oświata i wychowanie* (413.565,1 tys. zł), stanowiąc 87,5% ogółu zrealizowanych wydatków w tej części budżetu. Najwyższą pozycję w tym dziale stanowiły wydatki w rozdziale 80145 – *Komisje egzaminacyjne* (204.604,0 tys. zł). Tylko w jednym rozdziale klasyfikacji budżetowej tego działu (na siedem, w których realizowano budżet) kwota wydatkowana była niższa od wydatków roku ubiegłego (o 8,9%) i dotyczyła finansowania zadań z zakresu dokształcania i doskonalenia nauczycieli (67.227,1 tys. zł). Znacząco większe środki (223,8%) w stosunku do roku 2012 wydatkowano w dziale 854 – *Edukacyjna opieka wychowawcza*, co związane było z finansowaniem pomocy materialnej dla uczniów (5.046,3 tys. zł), oraz kolonii, obozów i innych form wypoczynku dla dzieci i młodzieży (odpowiednio 181% i 2.407,0 tys. zł).

Wydatki zrealizowane w 2013 r. w poszczególnych grupach ekonomicznych wyniosły:

- dotacje i subwencje wykonane w 91,3% na kwotę 106.534 tys. zł,
- świadczenia na rzecz osób fizycznych zrealizowane w 90,6% na kwotę 8.412,7 tys. zł, w tym wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń na kwotę 5.225,3 tys. zł,
- wydatki bieżące jednostek budżetowych zrealizowane w 96,2% na kwotę 352.835,0 tys. zł, w tym: wynagrodzenia i pochodne, na które wydatkowano 123.724,0 tys. zł (98,6% planu) oraz zakup materiałów i usług, na które wydatkowano 97.858,4 tys. zł (realizacja w 92,3%),

¹⁰ Dz. U. Nr 248, poz. 1480.

¹¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 743 ze zm.

¹² Centrum Informatyczne Edukacji, Ośrodek Rozwoju Edukacji w Warszawie, Centralna Komisja Egzaminacyjna i osiem Okręgowych Komisji Egzaminacyjnych (w Gdańsku, w Jaworznie, w Krakowie, w Łodzi, w Łomży w Poznaniu, w Warszawie i we Wrocławiu) Krajowy Ośrodek Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej w Warszawie, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą w Warszawie.

¹³ Dz. Urz. MEN z 2013r., poz. 12.

¹⁴ Tj. w brzmieniu nadanym przez ustawę z dnia 27 września 2013 r. o zmianie ustawy budżetowej na rok 2013 (Dz. U. z 2013 r., poz. 1212).

- wydatki majątkowe wykonane w 99% na kwotę 5.030,7 tys. zł, (co stanowi 84,6% wydatków ubiegłorocznych) w tym: wydatki inwestycyjne na kwotę 2.232,3 tys. zł, a wydatki na zakupy inwestycyjne na kwotę 2.798,4 tys. zł.

Stan zobowiązań w części 30 na koniec 2013 r. wyniósł 7.739,7 tys. zł i był wyższy o 7,4% od kwoty zobowiązań na koniec 2012 r. (7.207,6 tys. zł). Zobowiązania wymagalne na koniec 2013 r. nie wystąpiły.

Wydatki budżetowe dysponenta III stopnia, jako Urzędu obsługującego Ministra w 2013 r., wyniosły 79.584,5 tys. zł i były wyższe o 2,2% od kwoty z 2012 r. (77.889,8 tys. zł). Wydatkowane środki na obsługę Urzędu oprócz wynagrodzeń i wydatków związanych z bieżącym jego funkcjonowaniem były przeznaczone m.in. na:

- przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej, dotyczącej promocji edukacji wczesnoszkolnej, pn. *6 latek w I klasie* w kwocie 6.845,7 tys. zł,
- zakup usług remontowo-konserwatorskich dotyczących obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych z uwagi na zabytkowy charakter siedziby MEN w kwocie 3.258,8 tys. zł,
- świadczenia dla osób fizycznych w kwocie 3.239,4 tys. zł (w tym nagrody dla nauczycieli za osiągnięcia dydaktyczne – 2.191,0 tys. zł).

Dane o wydatkach budżetowych w 2013 r. w części 30 przedstawiono w załączniku nr 2 do Informacji.

Dotacje

Na dotacje zaplanowano w ustawie budżetowej kwotę 29.125,0 tys. zł. W wyniku nowelizacji ustawy budżetowej oraz przeniesień wydatków między rozdziałami i paragrafami klasyfikacji wydatków części 30, dokonywanych na podstawie art. 171 ust. 1 ustawy o finansach publicznych oraz zwiększeń środków pochodzących z rezerw celowych i rezerwy ogólnej budżetu państwa, plan po zmianach wyniósł 45.062,0 tys. zł¹⁵ (był wyższy o 7,9% od planu po zmianach w 2012 r. – 41.765,0 tys. zł).

Wykonanie tych wydatków wyniosło 43.878,0 tys. zł (97,4% planu po zmianach). W dziale 150 – *Przetwórstwo przemysłowe* na dotacje przeznaczono kwotę 721,4 tys. zł, przeznaczoną na wydawanie podręczników szkolnych i akademickich. W dziale 801 – *Oświata i wychowanie* w rozdziale 80195 – *Pozostała działalność* dotacje dotyczyły 17 zadań i kwoty 27.309,0 tys. zł, co obejmowało m.in.: *Wsparcie organizacji olimpiad, konkursów i turniejów* – 7.070,0 tys. zł; *Zapewnienie dostępu do podręczników szkolnych i książek pomocniczych dla uczniów niewidomych* – 4.639,0 tys. zł; *Projekty upowszechniające i wzmacniające wybrane działania bezpiecznej szkoły* – 2.427,0 tys. zł; *Projekt Szkoła przyjazna i bezpieczna dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi* – 1.565,0 tys. zł. Dotacje w dziale 854 (rozdział 85412 – *Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży*) wyniosły 2.407,0 tys. zł, natomiast w rozdziale 85413 – *Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju* – 685,0 tys. zł. W dziale 921 – *Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego* udzielono dotacji podmiotowej w kwocie 8.000,0 tys. zł dla Centrum Nauki Kopernik w Warszawie.

Przyznanie dotacji celowych poprzedzała procedura, zapewniająca wybór podmiotów w konkursie ofert, określona w zarządzeniu nr 1 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 25 stycznia 2013 r. w sprawie trybu zlecania i rozliczania realizacji zadań publicznych z zakresu oświaty i wychowania oraz edukacyjnej opieki wychowawczej¹⁶.

Szczegółową kontrolą objęto 13 dotacji o łącznej wartości 9.244,3 tys. zł. Stwierdzono, że przekazanie dotacji następowało zgodnie z warunkami zawartymi w umowach i w terminach w nich określonych.

Wydatki bieżące jednostek budżetowych

¹⁵ Bez uwzględnienia środków na współfinansowanie projektów UE.

¹⁶ Dz. Urz. MEN z 2013 r., poz. 2.

Kwota zaplanowanych w ustawie budżetowej wydatków bieżących w części 30 w trakcie roku została zwiększona z 322.779,0 tys. zł do kwoty 366.708,0 tys. zł¹⁷, tj. o 43.929,0 tys. zł, z tego w dziale 750 w rozdziale 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* została zwiększona z 38.540,0 tys. zł do kwoty 41.273,0 tys. zł, tj. o 2.733,0 tys. zł¹⁸ oraz w dziale 801 (w rozdziałach: 80135; 80143; 80145; 80195) z 284.457,0 tys. zł¹⁹ do kwoty 325.020,0 tys. zł, tj. o 40.563,0 tys. zł. Wydatki bieżące zrealizowano w kwocie 355.835,0 tys. zł, tj. 96,2% planu po zmianach i wyższej od wykonania w 2012 r. o 3.409,0 tys. zł, tj. o 1%. Dominującą pozycję w tej grupie (33,7%) stanowiły wydatki na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń w wysokości 123.724,0 tys. zł oraz na zakupy materiałów i usług (26,7%) w wysokości 97.858,0 tys. zł. W ramach wydatków bieżących sfinansowano m.in. umowy cywilnoprawne (§§ 4090, 4170, 4380 i 4390) w kwocie 98.041,0 tys. zł; opłaty i składki (§§ 4430, 4540 i 4690) w kwocie 20.022,0 tys. zł; szkolenia (§§ 4550 i 4700) w kwocie 690,0 tys. zł; podróże służbowe (§ 4410 i 4420) w kwocie 2.012,0 tys. zł oraz prace remontowo-konserwatorskie dotyczące zabytkowego obiektu będącego siedzibą Ministerstwa (§ 4340) w kwocie 2.648,0 tys. zł.

Przeciętne zatrudnienie²⁰ w 2013 r. w części 30 wyniosło 1.525 osób i było wyższe w porównaniu do przeciętnego zatrudnienia w 2012 r. o pięć osób.

W 2013 r. na wynagrodzenia osobowe przeznaczono 117.204,2 tys. zł, a wraz z pochodnymi 132.604,8 tys. zł. Wydatki te były niższe niż w 2012 r. (134.119,6 tys. zł) o 1,1%.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie w 2013 r. w części 30 wynosiło 6.405 zł i w porównaniu z przeciętnym miesięcznym wynagrodzeniem w 2012 r. (6.320 zł) było wyższe o 85 zł, tj. o 1,3%.

W dziale 750 – *Administracja publiczna* (rozdział 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* w grupie osób nieobjętych mnożnikowymi systemami wynagrodzeń (status zatrudnienia – 01) przeciętne miesięczne wynagrodzenie w wyniku zmian kadrowych zmniejszyło się z kwoty 5.881 zł do kwoty 5.541 zł (o 340 zł), tj. o 5,8%.

W grupie członków służby cywilnej (status zatrudnienia – 03) przeciętne miesięczne wynagrodzenie zmniejszyło się z kwoty 7.520 zł do kwoty 7.408 zł (o 112 zł), tj. o 1,5%.

W grupie osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe przeciętne miesięczne wynagrodzenie (status zatrudnienia – 02) wzrosło z kwoty 12.614 zł do kwoty 12.681 zł (o 67 zł), tj. o 0,5%.

Dane o zatrudnieniu i wynagrodzeniach w 2013 r. w części 30 przedstawiono w załączniku nr 3 do Informacji.

Na finansowanie 1.258 umów zlecenia i umów o dzieło z osobami fizycznymi niebędącymi pracownikami Ministerstwa w 2013 r. wydatkowano 1.806,4 tys. zł (bez pochodnych).

Umowy cywilnoprawne zawierane w MEN dotyczyły w szczególności: opiniowania przez ekspertów podręczników szkolnych w ramach prowadzonych postępowań o dopuszczenie podręczników do użytku szkolnego, przygotowywania przez ekspertów opinii wniosków o dofinansowanie projektów unijnych, wykonywania czynności w ramach postępowań kwalifikacyjnych lub egzaminacyjnych nauczycieli i komisji dyscyplinarnej dla nauczycieli oraz świadczenie usług dotyczących prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych na rzecz obniżenia wieku rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego.

Szczegółowym badaniem objęto 39 umów, w tym 16 w zakresie opiniowania podręczników, 18 w zakresie świadczenia usług dotyczących prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych na rzecz obniżenia wieku rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego i pięć w zakresie zlecenia innych zadań na łączną kwotę 299,2 tys. zł.

W 2013 r. w Ministerstwie wydatkowano kwotę 260,0 tys. zł na sfinansowanie wypłat wynikających z zawartych z sześcioma osobami 18 umów zlecenia na świadczenie usług w zakresie przygotowywania informacji, komunikatów, notatek na potrzeby kierownictwa MEN, obsługi prasowej konferencji organizowanych przez Ministerstwo oraz jednostki podlegające MEN, przygotowywania projektów listów, odpowiedzi na zapytania

¹⁷ Razem z wydatkami na współfinansowanie projektów UE.

¹⁸ Kwota 38.540 tys. zł, to kwota z ustawy po nowelizacji bez środków UE, natomiast kwota 41.273 tys. zł, to kwota w planie po zmianach z wydatkami na współfinansowanie projektów UE.

¹⁹ Kwota 284.457 tys. zł, to kwota z ustawy przed nowelizacją bez środków UE, natomiast 325.020 tys. zł, to kwota w planie po zmianach z wydatkami na współfinansowanie projektów UE.

²⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

i interpelacje oraz wynikających z potrzeb mediów, a także prac koncepcyjnych dotyczących prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących działalności MEN i realizowania kampanii informacyjno-promocyjnej na rzecz obniżenia wieku rozpoczęcia spełniania obowiązku szkolnego. W jednym przypadku zawarta umowa zlecenia dotyczyła usługi polegającej na sporządzeniu tekstów jednolitych 12 rozporządzeń Ministra Edukacji Narodowej z wynagrodzeniem 18,0 tys. zł brutto. Wynikało to z obciążenia zadaniami służbowymi etatowych pracowników MEN.

W 2013 r. zawarto dwie umowy związane ze szkoleniem pracowników na łączną kwotę 36,2 tys. zł w zakresie specjalistycznych kursów z języka francuskiego oraz organizacją dwudniowego integracyjnego szkolenia zawodowego dla 23 pracowników (sfinansowanego w kwocie 29,0 tys. zł z budżetu środków europejskich).

Na podstawie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego prowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego zawarto umowę z Polskim Koncernem Naftowym ORLEN S.A. na zakup paliw i innych produktów oraz usług dla samochodów na okres do 31 grudnia 2015 r. W 2013 r. na zakup paliwa (w ramach powyższej umowy) wydatkowano kwotę 165,9 tys. zł, tj. 16,9% kwoty określonej w umowie.

Kontrolą objęto także zamówienie publiczne na usługę druku materiałów wraz z dostawą do siedziby Zamawiającego w 2013 r. udzielone na kwotę 76.098,80 zł w trybie zapytania o cenę, nie stwierdzając nieprawidłowości oraz cztery postępowania o udzielenie zamówienia publicznego na prace remontowe w siedzibie MEN przy al. J. Ch. Szucha 25 w Warszawie, przeprowadzone w trybie przetargu nieograniczonego, w których również nie stwierdzono nieprawidłowości:

- wykonanie remontu czterech pomieszczeń biurowych na parterze na kwotę 121.264,37 zł,
- remont korytarzy II piętra na kwotę 320.447,25 zł,
- remont sieci hydrantowej i poziomów centralnego ogrzewania na kwotę 764.119,64 zł,
- remont sal konferencyjnych nr 201 i 205 na kwotę 302.322,68 zł.

W każdym z ww. zamówień dotyczących remontów w fazie ich realizacji zmieniono istotne postanowienia umowy. W trzech przypadkach zmiany dotyczyły wzrostu wynagrodzenia wykonawcy zamówienia z tytułu wykonania robót dodatkowych, a w trzech przypadkach przedłużenia terminu wykonania zamówienia. Wzrost wynagrodzenia dotyczył:

- remontu pomieszczeń biurowych o kwotę 16.947,21 zł w związku z koniecznością wymiany na nowe pięciu drzwi,
- remontu sieci hydrantowej i c.o. o kwotę 4.911,19 zł w związku z koniecznością skucia i usunięcia betonu z kanału technicznego, który uniemożliwiał dalsze prace,
- remontu sal konferencyjnych o kwotę 15.798,91 zł w związku z koniecznością wymiany podłóża na trasie i miejscu montażu kanałów wentylacyjnych i jednostek wentylacji zewnętrznej i wewnętrznej.

Możliwość dokonania zmian przewidywały postanowienia zawartych umów, specyfikacje istotnych warunków zamówienia oraz ogłoszenia o zamówieniach. Zlecenie wykonania robót dodatkowych obejmowało roboty, które były przewidziane w projektach budowlano-wykonawczych lub specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, a nie zostały ujęte w przedmiarach robót.

Na przeprowadzenie kampanii informacyjno-promocyjnej, dotyczącej promocji edukacji wczesnoszkolnej, pn. *6-latek w I klasie* w latach 2011-2013 wydatkowano łącznie 8.999.824,11 zł, w tym 6.845.738,14 zł w roku 2013. Minister Edukacji Narodowej monitorował przebieg kampanii informacyjno-promocyjnej poprzez analizę otrzymywanych raportów z jej emisji u poszczególnych nadawców. Raporty obejmowały określenie zasięgu kampanii adresowanej do grupy docelowej rodziców w wieku 25-44 lata.

W ramach kampanii zawarto m.in. cztery umowy z agencją reklamową o łącznej wartości 5.943.691,57 zł bez przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Ministerstwo Edukacji Narodowej dokonując wyboru powołało się na zwolnienie wynikające z art. 4 pkt 3 lit. h ustawy z dnia 25 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²¹ (PZP), który wyłącza stosowanie ustawy w przypadku zamówień, których przedmiotem jest zakup czasu antenowego. Przedmiotem umów było zlecenie zakupu na rzecz Ministra Edukacji Narodowej czasu antenowego w stacjach telewizyjnych i radiowych. Do wskazanych umów załączono mediaplany, w których wyróżniono dwa rodzaje kosztów: koszt przeprowadzenia kampanii oraz koszt

²¹ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

przygotowania i realizacji tego przedsięwzięcia, których łączna wysokość wyniosła odpowiednio 5.770.574,31 zł i 173.117,25 zł. W żadnym z załączonych do ww. umów mediaplanów nie ujęto kosztu zakupu czasu antenowego.

Zdaniem NIK Minister Edukacji Narodowej nieprawidłowo zastosował zwolnienie wynikające z art. 4 pkt 3 lit. h ustawy PZP. Przedmiotem umów zawartych z agencją reklamową nie był zakup czasu antenowego, lecz zlecenie jego zakupu (pośrednictwo). Agencja reklamowa w momencie zawierania umów z Ministrem Edukacji Narodowej nie posiadała praw do czasu antenowego. Dopiero po zawarciu umów z Ministrem Edukacji Narodowej agencja reklamowa, na podstawie udzielonych upoważnień, miała zawrzeć z dostawcami usług medialnych umowy dotyczące emisji spotów reklamowych. Ponadto, na podstawie załączonych do umów mediaplanów, zakładany koszt przygotowania i realizacji kampanii reklamowej MEN przez agencję reklamową określono w wysokości 173.117,25 zł. Wartość netto tej kwoty, tj. 140.745,73 zł (równowartość 35.015 euro²²) przekraczała wyrażoną w złotych równowartość kwoty 14.000 euro, poniżej której nie stosuje się ustawy PZP (art. 4 pkt 8)²³. W związku z powyższym naruszono art. 7 ust. 3 ustawy PZP stanowiący, że zamówienia udziela się wyłącznie wykonawcy wybranemu zgodnie z przepisami ustawy.

Dodatkowo, zdaniem NIK, zawarte przez Ministra Edukacji Narodowej z agencją reklamową cztery umowy o łącznej wartości 5.943.691,57 zł nie zabezpieczyły w pełni interesu Skarbu Państwa. W umowach tych nie wprowadzono klauzul umożliwiających Ministrowi Edukacji Narodowej weryfikację ostatecznych kosztów zakupu czasu antenowego i innych usług przez agencję reklamową. Wskazane w mediaplanach dwie kategorie kosztów: koszt przeprowadzenia kampanii oraz koszt przygotowania i realizacji tego przedsięwzięcia, zdaniem NIK były nieprecyzyjne i niewystarczające. Wystawione z tytułu realizacji ww. umów przez agencję reklamową sześć faktur na łączną kwotę 5.943.691,57 zł dotyczyło „Kampanii reklamowej MEN koszt mediów” i nie wyróżniały poszczególnych kategorii kosztów. W konsekwencji nie znany był faktyczny, określony na podstawie dokumentów źródłowych, koszt zakupu czasu antenowego przez agencję reklamową od poszczególnych stacji telewizyjnych i radiowych. Zawarcie tak sformułowanych umów wraz z ich rozliczeniem było w ocenie NIK działaniem nierzetelnym.

Umowy z agencją reklamową zawierały w formie załączników upoważnienia dla tej agencji do zakupu czasu antenowego w mediach. W sześciu przypadkach upoważnienia te zawierały klauzulę zezwalającą na udzielanie dalszych upoważnień do zaciągania zobowiązań w imieniu Skarbu Państwa – Ministra Edukacji Narodowej. Zamieszczenie klauzul było niezgodne z zakresem umocowania jakie posiadał ówczesny dyrektor Departamentu Informacji i Promocji w MEN, określonym w regulaminie organizacyjnym MEN stanowiącym załącznik do zarządzeń Ministra Edukacji Narodowej w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej: nr 7 z dnia 28 lutego 2012 r.²⁴ oraz nr 5 z dnia 6 lutego 2013 r.²⁵, zarządzeniem Dyrektora Generalnego MEN w sprawie regulaminu prowadzenia postępowań o udzielenie zamówień publicznych²⁶, a także zarządzeniem Dyrektora Generalnego MEN w sprawie zasad i trybu zawierania w Ministerstwie Edukacji Narodowej umów, do których nie stosuje się przepisów prawa zamówień publicznych²⁷, jak również z trzema upoważnieniami udzielonymi dyrektorowi Departamentu Informacji i Promocji w MEN.

Wydatki majątkowe

Plan wydatków majątkowych w części 30 (z wyłączeniem środków na dofinansowanie zadań realizowanych ze środków budżetu Unii Europejskiej) zaplanowany w ustawie budżetowej w kwocie 4.661,0 tys. zł²⁸, w toku wykonywania budżetu wzrósł o 86,6 tys. zł i wyniósł 4.747,6 tys. zł. Wydatki majątkowe zostały zrealizowane w kwocie 4.720,0 tys. zł (99,4% planu po zmianach) i w porównaniu do 2012 r. były niższe o 993,9 tys. zł. W dziale 750 wydatki majątkowe zrealizowano w kwocie 2.029,6 tys. zł, a w dziale 801 w kwocie 2.690,4 tys. zł.

²² Wg średniego kursu złotego w stosunku do euro - 4,0196, zgodnie z § 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 grudnia 2011 r. w sprawie średniego kursu złotego do euro stanowiącego podstawę przeliczania wartości zamówień publicznych (Dz. U. Nr 282, poz. 1650).

²³ Od dnia 16 kwietnia 2014 r. próg ten wynosi 30.000 euro.

²⁴ Dz. Urz. MEN z 2012 r., poz. 4.

²⁵ Dz. Urz. MEN z 2013 r., poz. 4.

²⁶ Zarządzenie Dyrektora Generalnego nr 10 z dnia 21 lipca 2008 r. ze zm. (niepublikowane).

²⁷ Zarządzenie Dyrektora Generalnego nr 9 z dnia 18 lipca 2008 r. ze zm. (niepublikowane).

²⁸ Kwota z ustawy budżetowej przed nowelizacją (w ustawie po nowelizacji było 4.146 tys. zł).

W dziale 750 – *Administracja publiczna* na wydatki na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych przeznaczono kwotę 1.283,0 tys. zł, a na wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych będących w użytkowaniu jednostek budżetowych kwotę 746,5 tys. zł. Zakupy i wydatki były zgodne z zakresem rzeczowym planu wydatków na 2013 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań.

Ponadto na zakończenie zadania inwestycyjnego pn. „*Budowa stacji transformatorowej miejskiej wraz z likwidacją istniejącej stacji transformatorowej*” przeznaczono 746,5 tys. zł, na zakup sprzętu informatycznego – 239,2 tys. zł, urządzeń wielofunkcyjnych – 334,7 tys. zł, zakup wyposażenia (skanery za kwotę 27,1 tys. zł) oraz rozbudowę infrastruktury (zakup m.in. macierzy wraz ze światłowodowymi urządzeniami sieciowymi za kwotę 340,5 tys. zł), modernizację i rozbudowę systemu telekomunikacyjnego w budynku MEN – 61,8 tys. zł.

W dziale 801 – *Oświata i wychowanie* środki na wydatki inwestycyjne jednostek budżetowych w kwocie 366,3 tys. zł wydatkowano m.in. na: zmianę systemu ogrzewania z elektrycznego na C.O. z sieci miejskiej w Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Jaworznie – 230,6 tys. zł, na zakupy inwestycyjne jednostek budżetowych wydatkowano 1.204,7 tys. zł (głównie sprzętu informatycznego i oprogramowania) oraz na wydatki inwestycyjne dotyczące obiektów zabytkowych kwotę 1.119,4 tys. zł na adaptację i remont budynku b. Zespołu Szkół Drzewnych w Łomży na potrzeby Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży.

Szczegółowym badaniem objęto sześć umów zawartych w wyniku postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, przeprowadzonych w trybie przetargu nieograniczonego na: dostawę i wdrożenie elementów infrastruktury sieciowej dla Centrum Informatycznego Edukacji; adaptację i remont budynku dla Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łomży; dostawę stacji roboczych i sprzętu informatycznego dla MEN, dostawę sprzętu informatycznego dla Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Łodzi. W wyniku kontroli dokumentacji będącej w posiadaniu Ministerstwa (umowy, protokoły odbioru, faktury) stwierdzono, że zlecone prace zostały wykonane i sfinansowane zgodnie z umowami, prawidłowo odebrane, a wydatków dokonano w ramach limitu określonego w planie finansowym.

Wydatki majątkowe w dziale 801 – *Oświata i wychowanie* na współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wyniosły 310,7 tys. zł (tj. 93,7% planu po zmianach). Współfinansowano m.in. realizowane zakupy systemu informacyjnego i oprogramowania dla Centralnej Komisji Egzaminacyjnej – 47,1 tys. zł; zakup dwóch kserokopiarek dla Krajowego Ośrodka Wspierania Edukacji Zawodowej i Ustawicznej – 14,2 tys. zł; budowę i wdrożenie Platformy – System doskonalenia nauczycieli i dostawę sprzętu komputerowego i oprogramowania dla Ośrodka Rozwoju Edukacji – 1.230,3 tys. zł; zakup sprzętu komputerowego, oprogramowania i sprzętu multimedialnego dla Centrum Informatycznego Edukacji – 6,1 tys. zł.

Realizacja zadań

W ramach modernizacji krajowego systemu kwalifikacji w 2013 roku realizowany był projekt pod tytułem *Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania KRK oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie* (o okresie realizacji od 1 czerwca 2010 r. do 31 grudnia 2013 r. o wartości 35,9 mln zł, z czego 16,1 mln zł stanowiły planowane wydatki w 2013 roku). Jednocześnie od 1 stycznia 2013 r. zaplanowano rozpoczęcie realizacji projektu pod roboczym tytułem *Budowa krajowego systemu kwalifikacji – wdrożenie krajowego systemu kwalifikacji w zakresie organizacyjno-instytucjonalnym oraz kampania informacyjna dotycząca jego funkcjonowania* o wartości 50 mln zł (z tego 5 mln zł w roku 2013).

Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji ma być nowym, ważnym narzędziem praktycznej realizacji polityki na rzecz uczenia się przez całe życie i służyć różnym grupom użytkowników, w tym m. in.:

- rodzicom doradzającym swoim dzieciom i innym osobom zainteresowanym uzyskaniem kwalifikacji, którym stworzy znacznie lepsze niż obecnie możliwości planowania rozwoju lub kolejnych etapów kariery zawodowej w Polsce i poza jej granicami,
- nauczycielom, pedagogom szkolnym, doradcom zawodowym,
- pracodawcom, dla których będzie stanowił pomoc nie tylko w zatrudnianiu osób mających odpowiednie kompetencje, lecz także w lepszym planowaniu działań w zakresie wspierania rozwoju zawodowego swoich pracowników,
- urzędom, instytucjom oraz organizacjom pozarządowym, którym pomoże w realizacji ich zadań publicznych.

W związku z trudnościami w wyznaczeniu przez Komitet Sterujący ds. Krajowych Ram Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie podmiotu prowadzącego w przyszłości Zintegrowany Rejestr Kwalifikacji podjęto decyzje o:

- wydłużeniu okresu realizacji projektu *Opracowanie założeń merytorycznych i instytucjonalnych wdrażania KRK oraz Krajowego Rejestru Kwalifikacji dla uczenia się przez całe życie* do 30 czerwca 2015 r. i zwiększeniu jego wartości do kwoty 43 mln zł, w tym 15,5 mln w 2013 r.,
- realizacji wspólnie z Wojewódzkim Urzędem Pracy w Krakowie projektu pn. *Budowa krajowego systemu kwalifikacji – pilotażowe wdrożenie krajowego systemu kwalifikacji oraz kampania informacyjna dotycząca jego funkcjonowania* w okresie: lipiec 2013 do czerwiec 2015 o wartości 17 mln, w tym 2,5 mln w 2013 r.,
- realizacji projektu pn. *Budowa krajowego systemu kwalifikacji – wdrożenie krajowego systemu kwalifikacji w zakresie organizacyjno-instytucjonalnym* o okresie realizacji: listopad 2013 do czerwiec 2015 o wartości 6 mln, w tym 0,5 mln w 2013 r.

Na realizację wszystkich trzech ww. projektów w 2013 roku wydatkowano 11,9 mln zł osiągając nw. rezultaty:

- zakończenie konsultacji nad projektem Polskiej Ramy Kwalifikacji i przygotowanie finalnego projektu z tabelą charakterystyk poziomów do akceptacji Komitetu Sterującego ds. KRK,
- zakończenie prac nad raportem referencyjnym – w dniu 2 września 2013 r. Komitet do Spraw Europejskich przyjął jego ostateczną wersję,
- wykonano finalną wersję *Raportu Samo-potwierdzenia Krajowych Ram Kwalifikacji dla Szkolnictwa Wyższego*,
- przygotowano do druku dwujęzyczną wersję słownika pt. *Słownik podstawowych terminów dotyczących krajowego systemu kwalifikacji*,
- opracowano ogólne zasady oraz krajowe standardy w zakresie metodologii walidowania efektów uczenia,
- przypisano wstępnie poziomy Polskiej Ramy Kwalifikacji w ramach prac 14-tu zespołów branżowych do 413 kwalifikacji,
- przygotowano projekt dokumentu pod tytułem „Koncepcja Zintegrowanego Rejestru Kwalifikacji”,
- opracowano projekty wybranych procedur niezbędnych do realizacji poszczególnych procesów, które będą testowane w ramach pilotażu.

Wykonując budżet w układzie zadaniowym Urząd obsługujący Ministra Edukacji Narodowej jako dysponenta 30 części budżetu państwa realizował zadania, podzadania, działania i poddziałania w ramach nw. funkcji państwa:

- nr 2 – Bezpieczeństwo wewnętrzne i porządek publiczny,
- nr 3 – Edukacja, wychowanie i opieka,
- nr 11 – Bezpieczeństwo zewnętrzne i nienaruszalność granic,
- nr 15 – Polityka zagraniczna,
- nr 16 – Sprawy obywatelskie,
- nr 17 – Kształtowanie rozwoju regionalnego kraju,
- nr 22 – Planowanie strategiczne oraz obsługa administracyjna i techniczna.

Najwięcej podzadań i działań utworzono dla realizacji zadania – *Oświata i wychowanie* w ramach funkcji nr 3 – *Edukacja, wychowanie i opieka*, określając dla nich cele i mierniki. Jednocześnie na to zadanie zaplanowano (w planie po zmianach) najwyższą w 30 części budżetu państwa kwotę – 934.173,9 tys. zł. (w tym 510.478,3 tys. zł z budżetu środków europejskich), z czego wykonano 877.472,1 tys. zł, tj. 93,9% (w tym 475.362,1 tys. zł z budżetu środków europejskich). Do monitorowania stopnia osiągnięcia celu realizowanego zadania użyto miernika – *Odsetek uczniów, którzy ukończyli szkołę ponadgimnazjalną w relacji do wszystkich uczniów, którzy ją rozpoczęli (w %)*. Zaplanowana wartość miernika, którą zamierzano osiągnąć w roku 2013 to: 83,4%. Uzyskana wartość miernika to: 83,6%.

Najwyższe kwoty wydatków w budżecie 2013 r. przeznaczono na realizację nw. podzadań:

- 3.1.4. – *Przygotowanie i przeprowadzanie egzaminów zewnętrznych* – 259.339,1 tys. zł (wykonanie – 246.120,4 tys. zł, tj. 94,9%), którego celem była diagnoza osiągnięć edukacyjnych uczniów na poszczególnych etapach kształcenia,
- 3.1.2. – *Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne* – 280.488,5 tys. zł (wykonanie – 265.883,7 tys. zł, tj. 94,8%), gdzie celem było podnoszenie jakości oraz efektywności kształcenia,
- 3.1.3. – *Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej* – 186.310,7 tys. zł (wykonanie – 172.935,0 tys. zł, tj. 92,8%), którego celem było zapewnienie nauczycielom zatrudnionym w szkołach i placówkach systemu oświaty dostępu do różnych form doskonalenia zawodowego w kraju i zagranicą.

Jednostki podległe Ministrowi przekazywały kwartalne sprawozdania opisowe z realizacji dochodów i wydatków budżetowych do Departamentu Ekonomicznego. Przekazywane przez jednostki podległe informacje kwartalne opracowywane były na podstawie sporządzanych sprawozdań budżetowych oraz innych gromadzonych danych niezbędnych do ich prawidłowego przygotowania i dotyczyły, oprócz uzyskanych dochodów oraz zrealizowanych wydatków, osiągniętych efektów rzeczowych w danym okresie sprawozdawczym. Natomiast jednostki nadzorowane przez Ministra przekazywały sprawozdania z realizacji swojej działalności bezpośrednio do departamentów merytorycznych odpowiedzialnych za ich nadzór. Np. w przypadku *Centrum Nauki Kopernik*, po zakończeniu danego roku, sprawozdanie z wykonania programu działalności i planu finansowego instytucji przekazywane było do Departamentu Jakości Edukacji.

Prowadzone przez Departament Ekonomiczny działania weryfikujące dane prezentowane w sprawozdaniach kwartalnych (opisowych) z danymi ujmowanymi w sprawozdaniach budżetowych nie dawały przesłanek do podjęcia i przeprowadzenia kontroli w jednostkach podległych. Ministerstwo nie przeprowadzało w 2013 r. bezpośrednich kontroli w jednostkach podległych Ministrowi, których przedmiotem byłaby problematyka efektywności i skuteczności realizacji planów finansowych w układzie zadaniowym. Jednakże zagadnienia związane z efektywnością i skutecznością realizacji planów finansowych w układzie zadaniowym jednostek podległych były omawiane podczas szkoleń zorganizowanych przez Departament Ekonomiczny MEN w czerwcu i październiku 2013 r. dla pracowników ww. jednostek.

W celu wzmocnienia działań kontrolnych oraz zwiększenia skuteczności realizowanych zadań, w tym efektywności wydatkowania środków, co kwartał przygotowywane były dla Kierownictwa MEN informacje na temat realizacji planu dochodów i wydatków oraz zadań w cz. 30. Na przykład w informacji na koniec III kwartału zawarto m.in. wnioski odnośnie niższej, niż wynikało to ze wskaźnika upływu czasu, realizacji planu wydatków przez jednostki podległe Ministrowi oraz informacje dotyczące realizacji założonych celów. Formulowane na podstawie przeprowadzonych analiz zalecenia, kierowane były do podległych dysponentów.

Proces wyznaczania zarówno celów jak i mierników na poszczególnych poziomach klasyfikacji zadaniowej w Ministerstwie rozpoczyna się od prac *Zespołu do koordynacji współpracy komórek organizacyjnych Ministerstwa Edukacji Narodowej w procesie budżetowania zadaniowego*²⁹. Każda z komórek merytorycznych przedstawia propozycje mierników i ich planowanych wartości dla zadań, podzadań i działań w ramach swojej odpowiedzialności. Odpowiedzialność za mierniki przypisana jest tym komórkom organizacyjnym MEN, które w największym stopniu odpowiadają za ich finansową i merytoryczną realizację. Ustalone cele i wartości mierników są ostatecznie weryfikowane przez Zespół pod kątem zgodności z bieżącą polityką Rady Ministrów, jak i planowanymi do realizacji działaniami priorytetowymi.

W celu kontroli efektywności i skuteczności realizacji planu wydatków w ujęciu zadaniowym, na podstawie mierników stopnia realizacji celów, w każdej komórce organizacyjnej MEN dokonywana była okresowa analiza stopnia realizacji celów określonych dla zadań, podzadań i działań na podstawie wewnętrznych procedur poszczególnych komórek organizacyjnych. Ustalanie i monitorowanie wartości mierników odbywało się na podstawie danych gromadzonych przez poszczególne komórki organizacyjne MEN. Zbiorcza baza danych dla wszystkich mierników była w posiadaniu Departamentu Ekonomicznego. W trakcie roku budżetowego wartości mierników były aktualizowane podczas dokonywanych zmian w planie finansowym w przypadkach, gdy przedmiotowa zmiana miała wpływ na miernik.

NIK ocenia pozytywnie działania nadzorcze dysponenta głównego części 30 nad realizacją planów w układzie zadaniowym.

2.1 Wydatki budżetu środków europejskich

W ustawie budżetowej na rok 2013 wydatki budżetu środków europejskich w części 30 zaplanowane zostały w wysokości 358.820,0 tys. zł, tj. w kwocie o 0,4% niższej od zgłoszonej przez dysponenta do projektu budżetu (360.296,0 tys. zł). Projekt planu wydatków, oprócz części budżetowej, zakładał dodatkowe 190.556,0 tys. zł w rezerwie celowej, co łącznie stanowiło kwotę 550.852,0 tys. zł.

²⁹ Zespół powołano zarządzeniem Nr 12/2009 Dyrektora Generalnego MEN z dnia 16 lipca 2009 r. zmienionym zarządzeniem Nr 13/2010 z dnia 27 września 2010 r.

Określony w ustawie budżetowej plan wydatków w trakcie roku budżetowego został zwiększony do kwoty 510.478,3 tys. zł (po łącznych zmianach o kwotę 151.658,3 tys. zł, w tym: zwiększenie o kwotę 151.798,3 tys. zł w dziale 801 – *Oświata i wychowanie* i zmniejszenie środków w dziale 750 – *Administracja publiczna* o kwotę 140,0 tys. zł).

Wydatki budżetu środków europejskich wyniosły 475.362,1 tys. zł i stanowiły 93,1% planu po zmianach. Niższe wykonanie wydatków w stosunku do planu wystąpiło w rozdziałach: 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej* – 24,7 tys. zł (12,7% planu), 80145 – *Komisje egzaminacyjne* – 28.758,3 tys. zł (81,2% planu) oraz rozdziale 80146 – *Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli* – 286.629,6 tys. zł (91,7% planu). W tym ostatnim rozdziale ilość niewykorzystanych środków (25.854,0 tys. zł) była kwotowo największa stanowiąc 73,6% wszystkich niewykorzystanych kwot (36.116,1 tys. zł), a dotyczyła w szczególności Ośrodka Rozwoju Edukacji (23.259,9 tys. zł). Inną jednostką, która nie wykorzystała 4.439,3 tys. zł, tj. prawie 14% swojego budżetu środków europejskich była Centralna Komisja Egzaminacyjna w Warszawie. Wskazywanymi w trakcie kontroli przyczynami niewykorzystania środków były:

- w przypadku rozdziału 80146 – *Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli* (dotyczy głównie ORE i realizowanych tam projektów konkursowych i systemowych):
  - liczne błędy popełniane przez beneficjentów konkursowych przy składaniu wniosków o płatność,
  - przedłużające się procedury przetargowe,
  - zmiany harmonogramów płatności,
  - nierozliczanie przez beneficjentów konkursowych wszystkich realizowanych w danym okresie zadań,
  - przeszkolenie mniejszej liczby beneficjentów z uwagi na problemy związane z rekrutacją,
  - opóźnienia wykonywanych zadań u partnera,
  - rezygnacja z organizacji międzynarodowej konferencji – projekt „System doskonalenia nauczycieli oparty na ogólnodostępnym kompleksowym wspomaganie szkoły”,
  - przedłużające się procedury związane z zatrudnieniem personelu projektów,
  - zmniejszenie kosztów zarządzania projektami.
- w przypadku rozdziału 80145 – *Komisje egzaminacyjne*:
  - oszczędności związane z realizacją spotkań zespołów przedmiotowych (mniejsza liczba osób uczestniczących w spotkaniach),
  - niższe niż zakładano koszty poniesione w postępowaniu przetargowym,
  - mniejsze od planowanych koszty czynszu, usług telekomunikacyjnych, opłat administracyjnych, delegacji służbowych pracowników, wynagrodzeń dla autorów zadań egzaminacyjnych,
  - niższe koszty zarządzania projektami.
- w przypadku rozdziału 75001 – *Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej*:
  - opóźniony nabór na stanowisko koordynatora projektu (procedura naboru została zakończona w lipcu 2013 r.),
  - nieudane próby naboru na stanowisko do spraw rozliczeń finansowych (dopiero trzecia próba naboru została zakończona pomyślnie w lutym 2014 r.).

Największe kwotowo wydatki (475.337,4 tys. zł, tj. 99,99% całości wydatków) poniesiono w dziale 801 – *Oświata i wychowanie*. Pozostałą kwotę 24,7 tys. zł wydatkowano w dziale 750 – *Administracja publiczna* na wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń.

Jednostki, które realizowały wydatki z budżetu środków europejskich, prowadziły dziewięć rachunków pomocniczych wydatków ze środków europejskich, o których mowa w § 14 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 grudnia 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa³⁰, z czego sześć w Banku Gospodarstwa Krajowego oraz trzy w Narodowym Banku Polskim.

Na koniec 2013 r. dokonano zwrotu środków niewykorzystanych w kwocie 11.281,1 tys. zł oraz odsetek, o których mowa w § 4 ust. 7 ww. rozporządzenia Ministra Finansów, w kwocie 624,3 tys. zł.

Dane o wydatkach budżetu środków europejskich w 2013 r. w części 30 przedstawiono w załączniku nr 4 do Informacji.

³⁰ Dz. U. Nr 245, poz. 1637 ze zm.; uchylone z dniem 31 stycznia 2014 r.

3. Sprawozdania

W ocenie Najwyższej Izby Kontroli przyjęte w MEN procedury zapewniały prawidłowe i rzetelne sporządzenie sprawozdań rocznych.

Łączne sprawozdania budżetowe za 2013 r. w części 30 przekazują prawdziwy oraz rzetelny obraz dochodów, wydatków, a także należności i zobowiązań i zostały sporządzone na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej. Dane z jednostkowych sprawozdań budżetowych dysponentów trzeciego stopnia zostały prawidłowo przeniesione do odpowiednich sprawozdań łącznych.

Badaniem objęto prawidłowość sporządzenia jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2013 dysponenta III stopnia: z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28), o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), sprawozdania w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2013 r. o stanie: należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) oraz zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej oraz w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych.

Do okresów sprawozdawczych roku 2013 miały zastosowanie przepisy rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym³¹. Zgodnie z założeniami przyjętymi do kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. badanie rocznego sprawozdania z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) zostało ograniczone do sprawdzenia zgodności kwot wydatków ujętych w tych sprawozdaniach z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej oraz terminowości ich sporządzania. Stwierdzono, że kwoty wydatków wykazane w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) były zgodne z zapisami po stronie „Ma” konta 130 – *Rachunek bieżący jednostki* (prowadzonego w analityce w układzie tradycyjnym i zadaniowym) oraz konta 138 – *Rachunek środków europejskich*. Sprawozdanie zostało sporządzone w terminie określonym w ww. rozporządzeniu.

Minister Edukacji Narodowej sprawował nadzór i kontrolę nad całością gospodarki finansowej, zgodnie z zasadami określonymi w ustawie o finansach publicznych. Nadzór i kontrola realizowane były w formie kwartalnych sprawozdań opisowych, bieżącego monitoringu, kontroli u podległych dysponentów oraz kontroli wydatkowania środków finansowych na oświatę przekazywanych w ramach dotacji na zadania publiczne.

4. Księgi rachunkowe

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wiarygodność ksiąg rachunkowych w odniesieniu do rocznych sprawozdań budżetowych i kwartalnych sprawozdań w zakresie operacji finansowych oraz ich zgodność z zasadami rachunkowości, a także skuteczność funkcjonowania systemu rachunkowości oraz mechanizmów kontroli zarządczej dotyczących operacji finansowych i gospodarczych.

Przyjęte w Ministerstwie zasady (polityka) rachunkowości zostały określone w zarządzeniu Nr 38 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 grudnia 2010 r. w sprawie zasad (polityki) rachunkowości w Ministerstwie Edukacji Narodowej³² i spełniały warunki określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³³. Ministerstwo prowadziło rachunkowość zgodnie z planem kont i zasadami ich funkcjonowania ustalonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³⁴.

W Ministerstwie ewidencja finansowo-księgowa była prowadzona w systemie księgowości komputerowej w zintegrowanym systemie informatycznym – ENOVA wersja 9.5.

³¹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766.

³² Niepublikowane.

³³ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

³⁴ Dz. U. z 2013 r., poz. 289.

Na podstawie wyselekcjonowanych z systemu księgowego 370.987 pozycji zapisów na koncie 201 *Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami*, wybrano do kontroli z zastosowaniem metody monetarnej³⁵ 155 dowodów księgowych na kwotę 47.338,7 tys. zł, w tym 42 wybrane losowo na kwotę 5.557,5 tys. zł, 17 wskazanych obligatoryjnie na kwotę 31.448,1 tys. zł oraz 96 dobranych celowo na kwotę 10.333,1 tys. zł. Zostały one sprawdzone pod kątem poprawności formalnej oraz prawidłowości kontroli bieżącej i dekretacji, ewidencji transakcji w urządzeniach księgowych oraz wiarygodności ksiąg wpływających na sprawozdawczość bieżącą i sprawozdania roczne. Operacje gospodarcze potwierdzone tymi dowodami zostały zbadane także pod względem legalności, gospodarności i celowości.

Badanie przeprowadzono w Ministerstwie Edukacji Narodowej (dysponent III stopnia). Próbę do badania wyznaczono ze zbioru dowodów księgowych będących fakturami lub dokumentami równoważnymi fakturom i stanowiących podstawę płatności w 2013 r. oraz odpowiadającym tym dokumentom zapisów księgowych. W celu wyznaczenia tego zbioru dokonano analizy, przedstawionych do kontroli w formie elektronicznej, wszystkich operacji księgowych wykazanych w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. na koncie 201 *Rozrachunki z dostawcami*. Spośród ww. pozycji operacji, po dokonany przeglądzie analitycznym danych z ksiąg 2013 roku Ministerstwa Edukacji Narodowej, wyeliminowano zapisy:

- dotyczące wynagrodzeń osobowych i ich pochodnych – ze względu na niskie ryzyko wystąpienia nieprawidłowości,
- będące poleceniami przelewu i stanowiącymi wyciągi bankowe – jako zapisy wtórne do zapisów obrazujących faktury i dokumenty im równoważne,
- dotyczące transakcji o niewielkiej wartości (poniżej 50 zł).

W wyniku przeprowadzonego badania stwierdzono, że dowody i odpowiadające im zapisy księgowe zostały sporządzone poprawnie pod względem formalnym i rachunkowym.

Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag co do prawidłowości prowadzenia ksiąg rachunkowych i wiarygodności rocznych sprawozdań Ministerstwa w zakresie budżetu dysponenta trzeciego stopnia.

---

³⁵ Metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji (MUS).

III. Informacje dodatkowe

Wystąpienie pokontrolne zostało skierowane do Ministra Edukacji Narodowej w dniu 25 kwietnia 2014 r.

Minister Edukacji Narodowej w piśmie z dnia 15 maja 2014 r. wniósł zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego.

Wniesione zastrzeżenia dotyczyły:

- 1) zmiany oceny ogólnej – z pozytywnej mimo stwierdzonych nieprawidłowości – na pozytywną;
- 2) nieprawidłowości polegającej na niestosowaniu przepisów o zamówieniach publicznych przy zleceniu usługi dotyczącej zakupu czasu antenowego w mediach ogólnopolskich i regionalnych, a także nienależytego zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa przy zawieraniu umów w sprawie zamówienia publicznego związanych z wydatkowaniem ogółem 5.943,7 tys. zł;
- 3) nieprawidłowości polegającej na przekroczeniu przez dyrektora Departamentu Informacji i Promocji w MEN zakresu umocowania do udzielania upoważnień zaciągania zobowiązań w imieniu Skarbu Państwa – Ministra Edukacji Narodowej;

Ponadto Minister wniósł o sprostowanie oczywistej omyłki pisarskiej w punkcie 3 na str. 17-18 wystąpienia pokontrolnego.

Kolegium Najwyższej Izby Kontroli, uchwałą Nr 33/2014 z dnia 28 maja 2014 r., oddaliło zastrzeżenia, wskazując jednocześnie, że oczywista omyłka pisarska zostanie sprostowana w trybie 35c ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli.

Rezultatem finansowym kontroli jest kwota 173.117,25 zł dotycząca zlecenia usługi zakupu czasu antenowego w mediach ogólnopolskich i regionalnych z pominięciem przepisów o zamówieniach publicznych, co było niezgodne z art. 7 ust. 3 ustawy *Prawo zamówień publicznych*.

Załączniki

Załącznik 1. Dochody budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		5:3	5:4
		Wykonanie	Ustawa ⁴⁰	Wykonanie		
		tys. zł				
1	2	3	4	5	6	7
	Część 30 Oświata i wychowanie Ogółem, w tym:	10.495,1	11.987,0	8.076,9	77,0	67,4
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	-	-	2,6	-	-
1.1.	Rozdział 15002 Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich	-	-	2,6	-	-
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	318,5	270,0	377,1	118,4	139,7
2.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	318,5	270,0	377,1	118,4	139,7
3.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	10.132,7	11.717,0	7.691,6	75,9	65,6
3.1.	Rozdział 80135 Szkolnictwo polskie za granicą	202,1	104,0	226,8	112,2	218,1
3.2.	Rozdział 80143 Jednostki pomocnicze szkolnictwa	89,4	13,0	14,2	15,9	109,2
3.3.	Rozdział 80145 Komisje egzaminacyjne	1.301,2	9.287,0	1.638,0	125,9	17,6
3.4.	Rozdział 80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	781,5	102,0	1.387,9	177,6	1.360,7
3.5.	Rozdział 80179 Pomoc zagraniczna	-	-	0,1	-	-
3.6.	Rozdział 80180 Działalność badawczo-rozwojowa	-	-	5,4	-	-
3.7.	Rozdział 80193 Dochody państwowej jednostki budżetowej uzyskane z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych	4.622,6	-	4.210,9	91,1	-
3.8.	Rozdział 80195 Pozostała działalność	3.135,9	2.211,0	208,3	6,6	9,4
4.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	43,9	-	5,6	12,8	-
4.1.	Rozdział 85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	10,7	-	4,9	45,8	-
4.2.	Rozdział 85413 Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju	14,4	-	0,2	1,4	-
4.3.	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów	-	-	0,5	-	-
4.4.	Rozdział 85420 Młodzieżowe ośrodki wychowawcze	18,8	-	-	0,0	-

Dane na podstawie rocznego sprawozdania z wykonania planu dochodów budżetowych Rb-27.

⁴⁰ Ustawa budżetowa znolizowana 27 września 2013 r.

Załącznik 2. Wydatki budżetowe

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.		6:3	6:4	6:5	
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach				Wykonanie
		tys. zł						%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Część 30 Oświata i wychowanie	458.298,5	442.983,0	497.723,6	472.812,4	103,2	106,8	95,0
	Ogółem, w tym:							
1.	Dział 150 – Przetwórstwo przemysłowe	380,7	1.000,0	1.000,0	721,4	189,5	72,1	72,1
1.1.	Rozdział 15002 – Wydawanie podręczników szkolnych i akademickich	380,7	1000,0	1.000,0	721,4	189,5	72,1	72,1
2.	Dział 750 – Administracja publiczna	43.353,6	43.372,0	43.385,3	41.998,3	96,9	96,8	96,8
2.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji rządowej	43.231,6	43.372,0	43.385,3	41.998,3	97,1	96,8	96,8
2.2.	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	122,0	-	-	-	-	-	-
3.	Dział 752 – Obrona narodowa	8,1	4,0	4,0	4,0	49,4	100,0	100,0
3.1.	Rozdział 75212 Pozostałe wydatki obronne	8,1	4,0	4,0	4,0	49,4	100,0	100,0
4.	Dział 754 – Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	4,9	4,0	4,0	4,0	81,6	100,0	100,0
4.1.	Rozdział 75414 Obrona cywilna	2,0	1,0	1,0	1,0	50,0	100,0	100,0
4.2.	Rozdział 75421 Zarządzanie kryzysowe	2,9	3,0	3,0	3,0	103,4	100,0	100,0
5.	Dział 801 – Oświata i wychowanie	402.361,6	387.488,0	436.628,5	413.565,1	102,9	106,9	94,7
5.1.	Rozdział 80135 Szkolnictwo polskie za granicą	37.929,0	37.614,0	38.802,1	38.381,5	101,2	102,0	98,9
5.2.	Rozdział 80143 Jednostki pomocnicze szkolnictwa	9.093,3	7.731,0	10.855,5	10.796,4	118,7	139,7	99,5
5.3.	Rozdział 80145 Komisje egzaminacyjne	199.228,4	199.752,0	210.176,5	204.604,0	102,7	102,4	97,3
5.4.	Rozdział 80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	75.237,4	74.743,0	77.316,2	67.227,1	89,4	89,9	87,0
5.5.	Rozdział 80179 Pomoc zagraniczna	926,9	-	2.241,9	2.081,4	224,6	-	92,8
5.6.	Rozdział 80180 Działalność badawczo-rozwojowa	9.684,8	11.222,0	15.435,6	12.959,6	133,8	115,5	84,0
5.7.	Rozdział 80195 Pozostała działalność	70.261,8	56.426,0	81.800,7	77.515,1	110,4	137,5	94,8
6.	Dział 853 – Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	303,8	-	406,0	381,3	125,5	-	93,9
6.1.	Rozdział 85334 Pomoc dla repatriantów	303,8	-	406,0	381,3	125,5	-	93,9
7.	Dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza	3.635,7	3.115,0	8.295,8	8.138,3	223,8	261,3	98,1
7.1.	Rozdział 85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży	1.329,7	1.455,0	2.443,0	2.407,0	181,0	165,4	98,5
7.2.	Rozdział 85413 Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju	680,0	700,0	700,0	685,0	100,7	97,9	97,9
7.3.	Rozdział 85415 Pomoc materialna dla uczniów	1.626,0	960,0	5.152,8	5.046,3	310,4	525,7	97,9
8.	Dział 921 – Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	8.250,0	8.000,0	8.000,0	8.000,0	97,0	100,0	100,0
8.1.	Rozdział 92114 Pozostałe instytucje kultury	8.250,0	8.000,0	8.000,0	8.000,0	97,0	100,0	100,0

Dane na podstawie rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu państwa Rb-28.

Załącznik 3. Zatrudnienie i wynagrodzenia

Lp	Wyszczególnienie	Wykonanie 2012 r.			Wykonanie 2013 r.			
		Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	Przeciętne zatrudnienie wg Rb-70	Wynagrodzenia wg Rb-70	Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto na 1 pełno-zatrudnionego	8:5
		osób	tys. zł	zł	osób	tys. zł	zł	%
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Część 30 Oświata i wychowanie ogółem	1.520	115.270,3	6.320	1.525	117.204,2	6.405	101,3
	wg statusu zatrudnienia, w tym:							
1.	Dział 750 Administracja publiczna	282	25.304,8	7.478	285	24.980,2	7.304	97,7
1.1.	Rozdział 75001 Urzędy naczelnych i centralnych organów administracji publicznej w tym:	282	25.202,5	7.448	285	24.980,2	7.304	98,1
	01 osoby nieobjęte mnożnikowym systemem wynagrodzeń	28	1.975,9	5.881	30	1.994,6	5.541	94,2
	02 osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe	5	756,9	12.614	5	760,9	12.681	100,5
	03 członkowie korpusu służby cywilnej	249	22.469,7	7.520	250	22.224,7	7.408	98,5
1.2.	Rozdział 75076 Przygotowanie i sprawowanie przewodnictwa w Radzie Unii Europejskiej	0	102,3	8.521	0	0	0	0
	03 członkowie korpusu służby cywilnej	0	102,3	8.521	0	0	0	0
2.	Dział 801 Oświata i wychowanie	1.238	89.965,6	6.056	1.240	92.224,0	6.198	102,3
2.1.	Rozdział 80135 Szkolnictwo polskie za granicą	265	25.177,6	7.917	259	25.190,1	8.105	102,4
	01	25	1.403,1	4.677	25	1.487,0	4.957	106,0
	14	240	23.744,5	8.255	234	23.703,1	8.441	102,3
2.2.	Rozdział 80143 Jednostki pomocnicze szkolnictwa	76	5.389,9	5.910	80	5.403,4	5.629	95,2
	01	63	4.695,7	6.211	68	4.765,9	5.841	94,0
	14	13	694,3	4.451	12	637,5	4.427	99,5
2.3.	Rozdział 80145 Komisje egzaminacyjne	617	41.433,8	5.596	620	42.035,4	5.650	101,0
	01	330	17.503,5	4.420	333	17.911,4	4.482	101,4
	14	287	23.930,3	6.948	287	24.124,0	7.005	100,8
2.4.	Rozdział 80146 Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	280	17.964,2	5.346	281	19.595,1	5.811	108,7
	01	222	13.597,0	5.104	225	15.251,1	5.649	110,7
	14	58	4.367,2	6.275	56	4.344,0	6.464	103,0

* Status zatrudnienia określony został w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 3 lutego 2010 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej.

Załącznik 4. Wydatki budżetu środków europejskich

Lp.	Wyszczególnienie	2012 r.	2013 r.			6:3	6:4	6:5
		Wykonanie	Ustawa	Budżet po zmianach	Wykonanie			
		tys. zł						
1	2	3	4	5	6	7	8	9
	Część 30 Oświata i wychowanie Ogółem	439.092,5	358.820,0	510.478,3	475.397,8	108,3	132,5	93,1
	w tym:							
1.	Dział 750 – Administracja publiczna Program Operacyjny Kapitał Ludzki	22,1	335,0	195,0	24,7	111,8	7,4	12,7
2.	Dział 801 – Oświata i wychowanie Program Operacyjny Kapitał Ludzki	439.070,4	358.485,0	510.283,3	475.373,1	108,3	132,6	93,2

Dane na podstawie rocznego sprawozdania z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich Rb-28 UE.

Załącznik 5. Kalkulacja oceny ogólnej w części 30 Oświata i wychowanie

Oceny wykonania budżetu w części 30 Oświata i wychowanie dokonano stosując kryteria⁴¹ oparte na wskaźnikach wartościowych opracowanych przez NIK i opublikowanych w Analizie wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2012 roku⁴².

W części 30 budżetu państwa, w której – zgodnie z założeniami do kontroli wykonania budżetu państwa – nie były badane dochody, nie dokonano oceny częściowej dla dochodów i przy ustalaniu wartości G nie uwzględniono wagi kwoty dochodów.

Wydatki (wydatki budżetu krajowego + wydatki budżetu środków europejskich): 983.095,7 tys. zł

Łączna kwota G : 983.095,7 tys. zł (kwota wydatków krajowych i budżetu środków europejskich).

Waga wydatków w łącznej kwocie: $Ww = 1$

Nieprawidłowości w wydatkach dotyczyły: niestosowania przepisów o zamówieniach publicznych przy zleceniu usługi pośrednictwa (w kwocie 140.745,73 zł, tj. 0,01% ogółu wydatków) w zakupie czasu antenowego w mediach ogólnopolskich i regionalnych oraz nienależytego zabezpieczenia interesu Skarbu Państwa w umowach zawartych z agencją reklamową (o łącznej wartości 5.953.691,56 zł, tj. 0,60% ogółu wydatków).

Ocena częściowa wydatków: pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości (3).

Wynik końcowy Wk: $3 \times 1 = 3$

Ocena końcowa: pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości.

⁴¹ <http://www.nik.gov.pl/kontrole/standardy-kontroli-nik/>

⁴² Porównaj: <http://www.nik.gov.pl/kontrole/analiza-budzetu-panstwa/>

Załącznik 6. Wykaz podmiotów, którym przekazano informację o wynikach kontroli

1. Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
2. Marszałek Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
3. Marszałek Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
4. Prezes Rady Ministrów
5. Prezes Trybunału Konstytucyjnego
6. Rzecznik Praw Obywatelskich
7. Komisja Finansów Publicznych Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
8. Komisja do Spraw Kontroli Państwowej Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
9. Komisja Edukacji, Nauki i Młodzieży Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
10. Minister Finansów
11. Minister Edukacji Narodowej